

Lieta T-317/02

Fédération des industries condimentaires de France (FICF) u.c.

pret

Eiropas Kopienu Komisiju

Kopējā tirdzniecības politika — Pasaules Tirdzniecības organizācija (PTO) — Regula (EK) Nr. 3286/94 — Šķēršļi tirdzniecībai — Sagatavotas sinepes — Pārbaudes procedūras attiecībā uz šķēršļiem tirdzniecībai izbeigšana — Kopienas intereses

Pirmās instances tiesas spriedums (pirmā palāta paplašinātā sastāvā) 2004. gada
14. decembrī II - 4333

Sprieduma kopsavilkums

- 1. Kopējā tirdzniecības politika — Aizsardzība pret šķēršļiem tirdzniecībai — Uzņēmumu apvienības sūdzība atbilstoši Starptautiskajiem tirdzniecības noteikumiem — Komisijas lēmums, ar ko izbeidz pārbaudes procedūru — Tiesas kontrole (Padomes Regulas Nr. 3286/94 4. pants)*

2. *Kopējā tirdzniecības politika — Aizsardzība pret šķēršļiem tirdzniecībai — Kopienas rīcības uzsākšana — Nosacījumi — Kumulatīvi nosacījumi*
(Padomes Regulas Nr. 3286/94 2. panta 1. un 2. punkts un 4. panta 2. punkts)
3. *Kopējā tirdzniecības politika — Aizsardzība pret šķēršļiem tirdzniecībai — Kopienas rīcības uzsākšana — Nosacījumi — Šķērslis tirdzniecībai — Piemērojamība*
(Padomes Regulas Nr. 3286/94 4. pants)
4. *Kopējā tirdzniecības politika — Aizsardzība pret šķēršļiem tirdzniecībai — Kopienas rīcības uzsākšana — Nosacījumi — Negatīva ietekme uz tirdzniecību — Piemērojamība*
(Padomes Regulas Nr. 3286/94 4. pants)
5. *Kopējā tirdzniecības politika — Aizsardzība pret šķēršļiem tirdzniecībai — Kopienas rīcības uzsākšana — Nosacījumi — Kopienas intereses — Komisijas diskrecionārā vara — Sarežģītu ekonomisku situāciju izvērtējums — Tiesas kontrole — Robežas*
(Padomes Regula Nr. 3286/94)
6. *Kopējā tirdzniecības politika — Aizsardzība pret šķēršļiem tirdzniecībai — Kopienas rīcības uzsākšana — Nosacījumi — Kopienas intereses — Komisijas diskrecionārā vara — Vērtējums pārbaudes procedūras uzsākšanas stadijā — Ietekmes uz vērtējumu trūkums procedūras beigās*
(Padomes Regula Nr. 3286/94)
7. *Kopējā tirdzniecības politika — Aizsardzība pret šķēršļiem tirdzniecībai — Kopienas rīcības uzsākšana — Nosacījumi — Negatīvas ietekmes uz tirdzniecību sūdzības iesniedzējam nepieciešamība neatkarīgi no Kopienas vispārējo interešu esamības — Komisijas diskrecionārā vara*
(Padomes Regulas Nr. 3286/94 11. panta 1. punkts)
8. *Iestāžu akti — Pamatojums — Pienākums — Piemērojamība — Lēmums, ar ko izbeidz pārbaudes procedūru attiecībā uz šķēršļiem tirdzniecībai*
(EKL 253. pants; Padomes Regulas Nr. 3286/94 11. panta 1. punkts)

9. *Kopējā tirdzniecības politika — Aizsardzība pret šķēršļiem tirdzniecībai — Pārbaudes procedūra — Iestāžu pienākums sniegt informāciju — Piemērojamība*
(Padomes Regulas Nr. 3286/94 8. panta 4. punkts)
10. *Kopējā tirdzniecības politika — Aizsardzība pret šķēršļiem tirdzniecībai — Pārbaudes procedūra — Termins ziņojuma iesniegšanai "vienkāršas vai parastas" pārbaudes gadījumā — Pagarinājums "sarežģītas" pārbaudes gadījumā — Tikai norādoša veida termiņš — Nokavējums — Pieļaujamība — Nosacījums — Saprātīgs termiņš*
(Padomes Regulas Nr. 3286/94 8. panta 8. punkts)
11. *Kopējā tirdzniecības politika — Aizsardzība pret šķēršļiem tirdzniecībai — Pārbaudes procedūra — Termiņš pēc padomdevējas komitejas atzinuma saņemšanas lēmuma pieņemšanai, ar kuru slēdz procedūru — Komisijas diskrecionārā vara — Ierobežojums — Saprātīgs termiņš*
(Padomes Regulas Nr. 3286/94 11. panta 1. punkts)

1. 4. pants Regulā Nr. 3286/94, ar ko nosaka Kopienas procedūras kopējās tirdzniecības politikas jomā, lai nodrošinātu Kopienas tiesību īstenošanu saskaņā ar Starptautiskās tirdzniecības noteikumiem, jo īpaši tiem, kas ieviesti Pasaules Tirdzniecības organizācijas aizgādībā, jebkurai apvienībai, kas darbojas viena vai vairāku Kopienas uzņēmumu vārdā, atļauj sūdzībā, ko tā iesniedz Komisijai, minētajā regulā norādītajos apstākļos atsaukties uz tiesībām, balstoties uz divpusējos vai daudzpusējos tirdzniecības nolīgumus iekļautajiem Starptautiskajiem tirdzniecības noteikumiem, kā arī balstīties uz šīs regulas noteikumos paredzētajām procesuālajām garantijām. Šo garantiju kopums ietver to, ka sūdzības iesniedzējam minētās regulas 4. panta nozīmē ir tiesības iesniegt Pirmās instances tiesas pārbaudei Komisijas lēmumu, ar kuru

tiek izbeigta pārbaudes procedūra, kas tika uzsākta pēc tā sūdzības iesniegšanas.

(sal. ar 41. punktu)

2. Saskaņā ar Regulu Nr. 3286/94, ar ko nosaka Kopienas procedūras kopējās tirdzniecības politikas jomā, lai nodrošinātu Kopienas tiesību īstenošanu saskaņā ar Starptautiskās tirdzniecības noteikumiem, Kopienas rīcības uzsākšana, pamatojoties uz Starptautiskiem tirdzniecības noteikumiem, pret kādas trešās valsts ieviestu vai uzturētu šķērslī tirdzniecībai, kuram ir ietekme uz šīs trešās valsts tirgu, pieļaujama, ja tiek izpildīti trīs kumulatīvi nosacījumi, proti,

pastāv šķērslis tirdzniecībai, kā to definē regula, pastāv no minētā šķēršļa izrietošas negatīvas ietekmes uz tirdzniecību klātbūtne un rīcības Kopienas interesēs nepieciešamība. Ja, beidzoties pārbaudes procedūrai, kas uzsākta saskaņā ar Regulu Nr. 3286/94, Komisija konstatē, ka kāds no iepriekš minētajiem nosacījumiem nav izpildīts, Kopienas iestādēm ir tiesības uzskatīt, ka nav jāuzsāk tāda rīcība.

gas interpretācijas sekas būtu tādas, ka jebkura trešās valsts ieviesta vai uzturēta tirdzniecības prakse varētu tikt uzskatīta par šķērslī tirdzniecībai, pat ja minētie noteikumi neparedz rīcības tiesības.

(sal.ar 49., 53. punktu)

(sal. ar 48. punktu)

3. Abi apstākļi, kas veido šķēršļa tirdzniecībai definīciju Regulas Nr. 3286/94, ar ko nosaka Kopienas procedūras kopējās tirdzniecības politikas jomā, lai nodrošinātu Kopienas tiesību īstenošanu saskaņā ar Starptautiskās tirdzniecības noteikumiem, nozīmē, proti, "jebkura trešās valsts ieviesta vai uzturēta tirdzniecības prakse" un "rīcības tiesības" nebūtu mākslīgi jānodala. Faktiski priekšnoteikums, lai pastāvētu šķēršļi tirdzniecībai, uz kuru pastāvēšanu var atsaukties, lai piemērotu minēto regulu, ir Starptautiskos tirdzniecības noteikumos nostiprināta rīcības tiesība. Atšķirī-

4. No Regulas Nr. 3286/94, ar ko nosaka Kopienas procedūras kopējās tirdzniecības politikas jomā, lai nodrošinātu Kopienas tiesību īstenošanu saskaņā ar Starptautiskās tirdzniecības noteikumiem, 2. panta 4. punktā sniegtās negatīvas ietekmes uz tirdzniecību definīcijas izriet, ar šo regulu iecerēts saglabāt cēloņsakarības saiknes pastāvēšanu starp pastāvošo ("rada") vai potenciālo ("draud radīt") negatīvo ietekmi uz tirdzniecību un šķērslī tirdzniecībai, kāds tas tiek noteikts katra gadījuma sevišķajos apstākļos minētās regulas nozīmē.

Šādu interpretāciju atbalsta Regulas septītais apsvēruma, kas pasludina, ka ar šiem noteikumiem tiek ieviests mehānisms, kas ļauj pieprasīt Kopienas iestādēm reaģēt uz trešo valstu uzliktiem šķēršļiem tirdzniecībai, kuri "provocē" negatīvu ietekmi uz tirdzniecību, kā arī minētās regulas 4. panta 2. punkts attie-

cībā uz sūdzības saturu, kas pieprasa, lai tā satur pietiekamus pierādījumus attiecībā uz šķēršļu tirdzniecībai un “no tiem izrietošas” negatīvas ietekmes uz tirdzniecību pastāvēšanu. Turklāt Regulas Nr. 3286/94 nozīmē negatīvai ietekmei uz tirdzniecību jābūt arī būtiskai ietekmei uz Kopienas vai Kopienas reģiona tautsaimniecību vai kādu tās saimnieciskās darbības nozari.

izmantoto faktu materiālo precizitāti, acīmredzamas kļūdas neesamību šo faktu vērtējumā vai pilnvaru nepareizas izmantošanas neesamības pārbaudi. Tiesas kontrole arī ietver tiesību kļūdu neesamības pārbaudi.

(sal. ar 94. punktu)

(sal. ar 65. punktu)

5. Kad Kopienas tiesa ir saņēmusi prasību atcelt Komisijas lēmumu, ar kuru tiek izbeigta pārbaudes procedūra attiecībā uz šķēršļiem tirdzniecībai, kas saskaņā ar Regulu Nr. 3286/94, ar ko nosaka Kopienas procedūras kopējās tirdzniecības politikas jomā, lai nodrošinātu Kopienas tiesību īstenošanu saskaņā ar Starptautiskās tirdzniecības noteikumiem, pamatots ar Kopienas interešu neesamību, sarežģītu ekonomisku situāciju izvērtējuma, ko paredz jautājums, vai Kopienas intereses uzliek par pienākumu rīkoties, tiesas kontrolei jāaprobežojas ar procedūras noteikumu ievērošanu, apstrīdētajā izvēlē

6. Pārbaudes procedūras, ko paredz Regula Nr. 3286/94, ar ko nosaka Kopienas procedūras kopējās tirdzniecības politikas jomā, lai nodrošinātu Kopienas tiesību īstenošanu saskaņā ar Starptautiskās tirdzniecības noteikumiem, uzsākšanas stadijā veiktajam Kopienas interešu vērtējumam ir sagatavošanas raksturs. Tādējādi to nevar pielīdzināt vērtējumam, kas jāveic vēlākā stadijā, tas ir, pārbaudes procedūras beigās, brīdī, kad tiek izlemts, vai ir nepieciešama rīcība Kopienas interesēs.

Faktiski citādas interpretācijas sekas būtu tādas, ka, tiklīdz Komisija nolēmu uzsākt pārbaudes procedūru, lēmuma attiecībā uz iespējamu Kopienas rīcību stadijā tai būtu automātiski jāuzskata šī rīcība par nepieciešamu tiktāl, ciktāl likumīgie Regulas Nr. 3286/94 piemērošanas apstākļi, proti, šķēršļu tirdzniecībai pastāvēšana un no tiem izrietoša negatī-

vas ietekmes uz tirdzniecību pastāvēšana, būtu izpildīti, tādējādi liedzot Komisijai tās rīcības brīvību

(sal. ar 97. un 98. punktu)

bas politikas jomā, lai nodrošinātu Kopienas tiesību īstenošanu saskaņā ar Starptautiskās tirdzniecības noteikumiem, 11. panta 1. punktā tiek paredzēts, ka lēmuma par šajā regulā paredzētās pārbaudes procedūras izbeigšanu pamatojumā var aprobežoties ar atsaukšanos uz pārbaudes ziņojuma galvenajiem secinājumiem, izdarot uz to atsauci, bez nepieciešamības, ņemot vērā lēmuma kontekstu, atkārtoti norādīt visus ziņojumā iztīrītos faktiskos un juridiskos apstākļus.

7. Komisija ir ņēmusi vērā Regulas Nr. 3286/94, ar ko nosaka Kopienas procedūras kopējās tirdzniecības politikas jomā, lai nodrošinātu Kopienas tiesību īstenošanu saskaņā ar Starptautiskās tirdzniecības noteikumiem, 11. panta 1. punktu, pieprasīdama, lai iespējamā Kopienas rīcība būtu saistīta ar tiesiskiem faktiem un iemesliem, kas ir pārbaudes procedūras pamatā, un, lai arī pastāv vispārējas un ilgtermiņa intereses nākotnē rīkoties pret iespējamām pārkāpumiem, kas var izrietēt no trešās valsts noteiktās “selektīvu sankciju” prakses, tā nolemj izbeigt pārbaudes procedūru.

(sal. ar 132. punktu)

(sal. ar 120. punktu)

9. Regula Nr. 3286/94, ar ko nosaka Kopienas procedūras kopējās tirdzniecības politikas jomā, lai nodrošinātu Kopienas tiesību īstenošanu saskaņā ar Starptautiskās tirdzniecības noteikumiem, dod sūdzības iesniedzējiem, attiecīgajiem eksportētājiem, importētājiem, kā arī attiecīgās valsts vai valstu pārstāvjiem tādas tiesības uz informāciju, kas pakļautas apstākļiem, kuri precizēti 8. panta 4. punkta a) un b) apakšpunktā, kas tostarp jānosaka ar Kopienas iestāžu pienākumu saglabāt lietu slepenību. Šīs pašas personas drīkst

8. Regulas Nr. 3286/94, ar ko nosaka Kopienas procedūras kopējās tirdzniecības

prasīt, lai viņas informē par būtiskākajiem faktiem un apsvērumiem, kas izriet no pārbaudes procedūras.

Tomēr ne ar vienu Regulas Nr. 3286/94 noteikumu netiek uzlikts par pienākumu Komisijai šīs regulas 8. panta 4. punktā norādītajām personām nosūtīt pārbaudes ziņojuma projektu pirms tā iesniegšanas padomdevējā komitejā, lai minētās personas varētu sniegt to iespējamus paskaidrojumus iestādei, ne arī pienākumu pēc savas iniciatīvas informēt šīs personas par būtiskākajiem faktiem un apsvērumiem, kas izriet no pārbaudes procedūras.

Tieši pretēji, ar Regulas Nr. 3286/94 8. panta 4. punkta a) un b) apakšpunktu minētajām personām tiek uzlikts par pienākumu vērsties Komisijā ar informācijas pieprasījumu. Fakts, ka tiesības būt informētām par būtiskākajiem faktiem un apsvērumiem, kas izriet no pārbaudes procedūras, ir pakļautas nosacījumam — turklāt vienīgajam — ka prasītājas vērsas pie Komisijas ar informācijas pieprasījumu, pats par sevi neaizskar to interešu aizstāvību, tā kā šis pieprasījums turklāt nav pakļauts kādai sevišķai formai.

(sal. ar 173., 175., 176., 178. punktu)

10. Ja imperatīva rakstura termiņa nokavējums ir par pamatu jebkāda pēc šī termiņa pieņemta akta atzīšanai par spēkā neesošu, tad tīri norādoša veida termiņa nokavējums principā nav pamats pēc šī termiņa pieņemta akta atcelšanai.

Regulas Nr. 3286/94, ar ko nosaka Kopienas procedūras kopējās tirdzniecības politikas jomā, lai nodrošinātu Kopienas tiesību īstenošanu saskaņā ar Starptautiskās tirdzniecības noteikumiem, 8. panta 8. punktā paredzētais piecu mēnešu termiņš pārbaudes ziņojuma iesniegšanai ir norādoša veida.

Septiņu mēnešu termiņš, uz ko ir atsauce šajā pašā pantā, tā sauktās "sarežģītās" pārbaudes gadījumā veido tikai sākotnējā tā sauktās "vienkāršas vai parastas" pārbaudes gadījumā paredzētā piecu mēnešu termiņa pagarinājumu. No tā izriet, ka, tā kā termiņš pārbaudes ziņojuma nodošanai ir tikai norādoša veida tās pārbaudes gadījumā, kas kvalificēta kā "vienkārša vai parasta", tam nebūtu jābūt citādi tā sauktās "sarežģītās" pārbaudes gadījumā, tā kā runa ir vienkārši par sākotnējā termiņa pagarinājumu.

Tomēr Komisija nevar nokavēt pārbaudes ziņojuma iesniegšanu, pārsniedzot saprātīgu termiņu, tā kā šis apstāklis var aizkavēt lēmuma izbeigt pārbaudes procedūru pieņemšanu.

bā uz datumu, kurā jāpieņem lēmums, ar kuru tiek izbeigta pārbaudes procedūra pirms pārbaudes procedūras izbeigšanas, ņemot vērā katra gadījuma apstākļu kopumu, tostarp turpmāko rīcību, ko Komisija paredz veikt attiecīgās trešās valsts iestādēs.

(sal. ar 187.–190. punktu)

11. Regulas Nr. 3286/94, ar ko nosaka Kopienas procedūras kopējās tirdzniecības politikas jomā, lai nodrošinātu Kopienas tiesību īstenošanu saskaņā ar Starptautiskās tirdzniecības noteikumiem, klusēšana jautājumā neparedz termiņu, kurā lēmums par pārbaudes procedūras izbeigšanu, jāpieņem pēc konsultācijas ar minētās regulas 7. pantā norādīto komiteju, var tikt interpretēta kā Kopienas likumdevēja vēlme atstāt Komisijai zināmu rīcības brīvību attiecī-

Tomēr tādas rīcības brīvības atzišana nenozīmē, ka Komisija ir tiesīga kavēt saskaņā ar Regulas Nr. 3286/94 11. panta 1. punktu pieņemama lēmuma pieņemšanu, pārsniedzot saprātīgu termiņu, kas jānovērtē saskaņā ar katra gadījuma īpašajiem apstākļiem. Tādam ierobežojumam jāievēro rūpības pienākums un labas pārvaldības princips, kas ir jāievēro Komisijai.

(sal. 198. un 199. punktu)